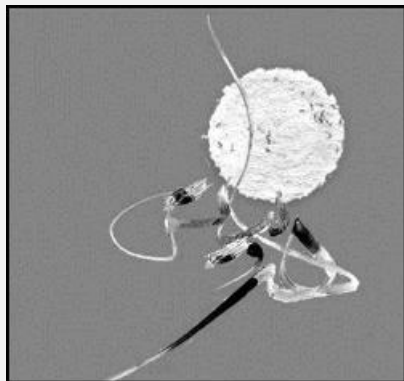

نیایش عاشقان درنگی بر دعای امام سجاد(ع)

یکی از امتیازات مکتب تشیع، برخورداری از متون اصیل و فراوان دعایی است. در میان اهل بیت پیامبر اکرم(ص)، دو بزرگوار در این مقوله ممتازند:

یکی از امتیازات مکتب تشیع، برخورداری از متون اصیل و فراوان دعایی است. در میان اهل بیت پیامبر اکرم(ص)، دو بزرگوار در این مقوله ممتازند: امیر مؤمنان(ع) و زیور ستایشگران، امام سجاد(ع). «مناجات‌المحیین» یا دعای دوستداران، از مناجات‌های پانزده‌گانه امام سجاد(ع) است که محبت خدا، لوازم و آثار این محبت، بندگی و لطف و عنایت حق، از موضوعات آن است.

در بخش نخست این دعا دو مطلب تبیین شده است: نخست اینکه اگر کسی شیرینی محبت الهی را چشید و از لذت محبت او سرشار گردید، دیگر سراغ جایگزینی نمی‌رود و دل را در گرو محبت غیر قرار نمی‌دهد. مطلب دوم اینکه اگر کسی به جوار خداوند بار یافت و به قرب معبود انس گرفت، حتی لحظه‌ای از آن حال و هوا خارج نمی‌شود.

در ادامه امام سجاد(ع) از خداوند می‌خواهد که او را در شمار کسانی قرار دهد که برای مقام قرب و ولایتش برگزیده است؛ قربی که در پرتو پیروی از دستورات حق، بندگی و خودسازی تحصیل می‌گردد و از این نظر خاص بندگان برگزیده و مؤمن است و تنها آنان از این امتیاز عالی برخوردارند.

در ادامه امام(ع) راضی بودن به قضا و قدر الهی را از لوازم محبت به خداوند معرفی می‌کند و می‌فرماید: «لقای حق برای بندگان خالص خ تحقیق می‌یابد.» و این امر دارای مراتب است که معصومین عالیت‌ترین مراتبش را دارند. امام از خدا می‌خواهد که او را در شمار کسانی قرار دهد که رضایت خود را به آنها بخشیده و آنان را برای مقام رضایتش برگزیده است. همچنین درخواست می‌کند که وی را از شمار کسانی قرار دهد که به قهر و هجران خود مبتلا نساخته است.

آن حضرت بندگی خدا را راه نیل به قرب و جوار الهی و درک عظمت و ارزش آن معرفی می‌کند و از خداوند درخواست می‌کند که وی را در شمار مجذوبان و شیفتگان و کسانی که آنان را برای مشاهده‌اش برگزیده است، قرار دهد. نیز کسانی که توجه و رویشان را یکپارچه به سوی خود گردانده است.

آرامش و شادمانی از انس، خواسته دیگر امام است، ضمن بیان این نکته که انوار قدس الهی در چشم دوستان حق، بسیار چشم نواز است و همه آثار و نتایجی که از محبت خداوند برای دوستانش حاصل می‌شود، ناشی از لطف و عنایت خداست و تا او اراده نکند کسی به این سرمایه‌های متعالی دست نمی‌یابد.

اینک ترجمه دعا

به نام خداوند بخشنده مهربان

الهی، من ذا الذی ذاق حلاوه محبتک فرام منک بدلاً، ومن ذا الذی آنس بقربک فابتغی عنک حولا:

خدایا، کیست که شیرینی محبت تو را چشیده باشد و جز تو آهنگ دیگری را بکند؟ و کیست که به مقام قرب تو انس گرفته باشد و درصدد روگرداندن از تو باشد؟

خدایا، ما را از زمره کسانی قرار ده که برای قرب و دوستی‌ات برگزیده‌ای و برای عشق و محبتت خالصش گردانده‌ای،

و به دیدارت شایقش کرده و به قضا و قدرت راضی‌اش ساخته و به دیدن رویت به او نعمت بخشیده‌ای،

و به خشنودی خویش مخصوصش گردانده‌ای و از غم هجران و فراق پناهش داده‌ای و در جایگاه راستی در جوار خویش جایش داده‌ای،

و به معرفت خویش مخصوصش کرده‌ای و برای پرستش و عبادت او را لایق کردی و در ارادت خویش شیدایش کردی و برای مشاهده جمالت برگزیدی، و رویش را برای خودت خالی کردی و دلش را برای محبتت فارغ کردی و بدانچه نزد توست، راغبش کردی و ذکر خویش را بدو الهام کردی، و سپاسگزاری‌ات را بدو نصیب کردی و به طاعت خود سرگرمش ساختی و او را از بندگان شایسته‌ات گرداندی و برای مناجات خود انتخابش کردی، و بریدی از او هر چه را که موجب بریدنش از تو گردد.

خدایا، ما را از کسانی قرار ده که شیوه‌شان در زندگی، شادی با تو و زاری به درگاه توست،

و روزگارشان آه و ناله است پیشانی‌شان در برابر عظمتت به خاک افتاده و دیدگان‌شان در خدمتت یکسره بیدار است،

و سرکش‌شان از ترس تو ریزان و دلشان به مهرت آویزان و قلبشان از هیبتت از جا کنده شده است.

یا من انوارِ قدسه لابصارِ مُحَبِّیه رَأَقَه، و سُبُحاتُ وجهه لقلوب عارفیه شائفه: ای که انوار قدسش برای دیدگان دوستانش در کمال درخشندگی است و پرتوافکنی‌های جمالش برای قلوب عارفان زداینده (چرکها)ست!

یا مَنْ قُلُوبِ الْمُشْتَاقِینَ، و یا غایه آمالِ الْمُحَبِّینَ: ای آرمان دل مشتاقان، و ای منتهای آرزوی دوستان،

اسئَلُکَ حُبَّکَ وَحُبَّ مَنْ یُحِبُّکَ، وَحُبَّ کُلِّ عَمَلٍ یُوصِلُنِی الِی قَرِیْبِکَ، و ان تجعلک احبَّ الِیَّ ممَّا سِوَاکَ: از تو دوستی خودت را می‌خواهم و دوستی دوستدارانت را و دوستی هر عملی را که مرا به قرب تو واصل گرداند و تو را در پیش من محبوبتر از غیر تو قرار دهد.

و از تو می‌خواهم که دوستی‌ام را نسبت به تو جلودارم قرار دهی تا مرا به رضوانت بکشاند و اشتیاقم را به سویت چنان کنی که بازدارنده از نافرمانی‌ات باشد و بر من منت نه به اینکه بر من توجهی فرمایی و با دیده دوستی و عطوفت بر من بنگری و رو از من مگردانی.

واجعلنی من اهل الاسعاد و الحظوه عندک، یا مُجِیبُ یا ارحم الراحمین: مرا از جمله سعادت‌مندان و بهره‌مندان نزد خود قرار دهی، ای پاسخ‌دهنده، ای مهربانترین مهربانان.